

Syerskerne.

Den 23. April holdt Hr. Protokolsekretær Poul Sveistrup Foredrag om Syerskernes Forhold, som han ved sin Statistik har beskrevet i sin nylig udkomne Bog „Syersker“. Taleren begyndte med at fortælle Bogens Forhistorie. Han nævnte forskellige Damer, der havde hjulpet ham med at anstille Undersøgelser om de enkelte Syerskers Forhold; og med disse Undersøgelser som Grundlag havde han udarbejdet sin Statistik.

Undersøgelsen omfatter 837 københavnske Syersker, hvilket vil sige det samme som omtrent 6—7 % af samtlige københavnske Syersker. Disse 837 Kvinder fordeles paa 7 Fag, og Dameskrædderinderne leverer det største Antal. Hvad Arbejdsstedet angaar, saa arbejder de fleste i deres Hjem.

70 % af Syerskerne er i en Alder af 20—30 Aar. Under 20 Aar er 8 %, og ca. 22 % har fyldt det 40de Aar. Spørgsmaalet om, hvor vidt disse har let Adgang til Arbejde, kan besvares paa følgende Maade: Dameskrædderinder, der syr for Familier, er der altid størst Efterspørgsel efter; derefter kommer de, der arbejder paa Systuer og for Forretning. Medens 72 % af vore Syersker erklærer, at de ikke har haft Vanskelighed ved at faa Arbejde, er det dog kun et Mindretal — 34 % — der har Arbejde hele Aaret rundt. Den ledige Tid strækker sig fra 1/4—9 Maaneder af Aaret, og for 52 % af vore Syersker er den ledige Tid da mindst 2 Maaneder, medens den for 31 % beløber sig til over 3 Maaneder. Spørger man om Arbejdslønnen, er det kun de færreste, der ved ordentlig Besked om, hvor meget de tjener i Løbet af et Aar. Med de anstillede Undersøgelser som Grundlag faar man imidlertid en gennemsnitlig Aarsindtægt for de 837 Syersker af 343 Kr., saaledes at 4 % gennemsnitlig tjener 865 Kr., medens 23 % kun tjener ca. 150 Kr., og for de øvriges Vedkommende ligger Indtægten mellem de to opgivne Summer. En Aarsindtægt paa 343 Kr. svarer til en Dagløn af 1 Kr. 34 Øre. Den bedste Dagløn — 1 Kr. 61 Øre i Gennemsnit — har Kaabesyerskerne, medens Maskerne er daarligst stillede, idet de kun gennemsnitlig tjener 53 Øre om Dagen. Lønnens Størrelse retter sig i Almindelighed efter det ydede Arbejde, idet dette dog ikke blot bestemmes, af den anvendte Tid, men ogsaa af de enkelte Personers Arbejdsdygtighed. Lønspørgsmaalet staar i Forbindelse med Helbredet, dog er det ikke dermed afgjort, at den dårlige Løn skyldes et dårligt Helbred, man kan sige, at Forbindelsen imellem Løn og Helbred er betydelig svagere for gifte end for ugifte Syerskers Vedkommende. Andre Aarsager til en lav Løn bliver Alderen, den større eller mindre Uddannelse, ægteskabelig Stilling, Arbejdsstedet og Arbejdstidens Længde. Angaaende Arbejdstidens Længde foreligger der Oplysninger fra 802 Syersker, hvoraf næppe Halvdelen arbejder indtil 10 Timer daglig, medens over Halvdelen arbejder over 10 Timer. Hyppigst forekommer en Arbejdstid paa 8 1/4—10 Timer, og paa 10 1/4—11 Timer, men udover 11 Timer arbejder ikke mindre end 25 %, og for 14 %s Vedkommende er Arbejdstiden endogsaa over 12 Timer. Arbejdsdagens gennemsnitlige Længde for alle vore Syersker er 10 Timer 24 Minutter. I den travle Tid er Arbejdstiden dog omtrent

2 Timer længere end under almindelige Forhold. Den vigtigste Aarsag til en overdreven lang Arbejdstid er Hjemmearbejdet, og en Arbejdstid paa 14 Timer og derover findes kun blandt Hjemmearbejderne.

Hvorledes man nu vend ser Sagen, saa bliver Resultatet dog, at den, der arbejder længere, ikke faar større Dagløn; de, der arbejder 8 1/4—10 Timer daglig, har en større Aarsindtægt end de, der arbejder 10 1/4—11 Timer, og som Helhed ogsaa en større Aarsindtægt, end der gennemsnitlig erholdes af alle dem, der arbejder over 11 Timer.

En Arbejdsdag paa 8 Timer forekommer overvejende hos Hjemmearbejderne. Af 105 Syersker, der arbejder højst 8 Timer, var 90 Hjemmearbejdere, hvoraf Flertallet var gifte, og for dem betegner de 8 Timer i Reglen kun en Del af det daglige Liv. Hvad Spisetiden angaar, saa har 20 Syersker opgivet, at de slet ingen Spisetid har, det vil sige, at de spiser under Arbejdstiden. Dette er altsaa kun sjældent Tilfældet. Den hyppigste Spisetid er 1 Time, den næsthyppest 1 1/2 Time. Flertallet af Syerskerne har haft noget Søndagsarbejde, men det er for det meste kun den halve Dag; der var saaledes kun 23 Syersker, der hele Aaret rundt arbejdede 10 Timer hver Søndag. Over 12 Timers Søndagsarbejde er opgivet af 9, der alle er Hjemmearbejdere.

Man havde spurgt disse Syersker, om de var tilfredse med deres Vilkaar, og Svaret havde i de fleste Tilfælde været ja, hvorfor Foredragsholderen sluttede med at opstille det Spørgsmaal, om det ikke var urigtigt at bringe dem til at se deres Forhold i et mørkere Lys.

Fru Nørlund, som havde aabnet Mødet, takkede Hr. Sveistrup for det lærerige Foredrag, men mente, at det Billede, han havde oprullet af Syerskernes Liv, just ikke skulde give de unge Piger Lyst til at vælge denne Livsstilling.

Der udspandt sig derefter en livlig Diskussion, og de tilstedeværendes Udtalelser stemmede i alt væsentligt overens med Hr. Sveistrups Statistik.

Frk. Andersen spurgte, om det ikke ved Udgivelsen af Bogen havde været Mening at gøre Syerskerne utilfredse med deres økonomiske Forhold, for at de derigennem selv kunde søge at faa dem forbedrede, hvorpaa Hr. Sveistrup svarede, at man ogsaa havde tænkt sig, at Overklassen skulde interessere sig for dem, men Syerskerne maatte selvfølgelig bidrage deres til en Forbedring af Forholdene.

Derfor maa Kvindebladet „Hvad vi vil“ findes i enhver oplyst Kvindes Hus.

Ædelt Vildt.

En Kvindes Roman. Af Ida Boy-Ed.

„Herskaberne er nok kritisk anlagte i Aften,“ sagde Lehse henvendt til Alfred.

Men Assessor Kallmann holdt det under sin Værdighed at lægge Mærke til, at Lehse ikke yndede denne Tone.

Han spurgte videre:

„Er Kunsten alene repræsenteret? Uden nogen Videnskab vil det dog ikke være fuldkomment hos Dandorfs.“

„Hr. Professor Droste med Damer bliver ventet.“

Lehse fo'r umærkelig sammen og rettede sig derpaa saa lige som et Lys.

Moscheles blev ganske rød. Men ingen af de passierende mærkede noget.

„Damer? Med Damer? Han er jo ugift.“

„Hans Svigerinde bor hos ham. De husker nok den smukke Kone med den interessante Historie.“

„Med — en — Historie?“ fremstammede Lehse.

„Aa“, sagde Kallmann, idet han trak paa Skuldrene og kneb Øjnene sammen, „med en meget betænkelig Historie. Droste maa jo være gal, at han tager saadan noget i Huset. Fruen gør dumme Streger, det kommer for Lyset — en Duel imellem Ægtemanden og Galanen kan ikke undgaas — Ægtemanden, den stakkels Fyr, falder, og Konen er selvfølgelig umulig.“

Ude i Forhallen var Droste imidlertid ankommen med sine Damer; Professoren og Otilie aabnede Døren, men blev staaende et Øjeblik i den for at vente paa Fru Mariane, der lagde Kaaben fra sig og ordnede sit Haar.

De Ord, som Assessoren udtalte, blev hørt af dem begge, men kun forstaaede af Droste, der i det samme opdagede Oberstløjtnant Lehse, som han — ak, hvor ofte! — med hemmelig Hjertebanken havde set paa Afstand i Hovedstaden.

Han stod nogle Sekunder som lammet. Nu rejste Oberstløjtnanten sig. Hans Ansigt var saa blegt som en Dødnings.

„Konen er — selvfølgelig umulig!“ gentog han.

„Naturligvis“, sagde Kallmann, „man kan i det højeste for Drostes Skyld lade, som man ikke ser hende.“

„Det er nok!“ raabte Alfred ude af sig selv, „det er nok!“ Den dødelige Skræk, som havde lammet hans Tunge veg bort, med et Blik, der syntes at sprudle Ild og Flamme, stod han foran Bagtaleren. „Den Kone, som De, Hr. Assessor, fornærmer, er en ren, uskyldig Kvinde. Deres fejge Ord er en Lumpenhed!“

Kallmann veg tilbage. Lehse greb uvilkaarlig den unge Mands Haand. Dødsstillehed herskede i Værelset. Bævende traadte Lothar von Droste tilbage fra Døren for at forhindre den elskede fra at træde ind her, hvor man stred om hendes Ære.

Men med store, stirrende Øjne gik Otilie hen til Gruppen, hvor endnu ingen bemærkede hende.

„Hr. Doktor,“ begyndte Assessoren endelig med sin snøvlede Stemme, „De har fornærmet mig. Jeg gentog kun, hvad hele Verden fortæller om Fru Droste. Jeg fordrer, De skal give mig Oprejsning.“

„Hvilken som helst,“ raabte Alfred sitrende af Vrede, „men jeg fordrer, at De øjeblikkelig, hører De, øjeblikkelig tager alt, hvad De har sagt om Fru von Droste tilbage. Gør De det ikke, skal min Haand mærke Dem som . . .“

(Fortsættes.)

Meddelelser.

Kvindelig Fremskridtsforening afholder Møde Mandagen den 7. Maj Kl. 8 1/2, Vestergade 9.

Hr. Instruktør Neergaard vil oplæse Scener af Henrik Ibsens: „Brand“ og „Folkesnak“.